1840. No. 96.

DRENTSCHE COURANT.

DINGSDAG, den 24 NOVEMBER.

'S GRAVENHAGE, den 19 November.

Eene Commissie uit het Provinciaal Kerkbestuur der Hervormden in Noord-Braband is heden bij den Koning ter audiëntie geweest, om Z. M. de hulde des Kerkbestuurs, bij Hoogstdeszelfs troonsbeklimming aan te bieden. Op eene minnelijke wijze heeft Z. M. zich met de Commissie onderhouden, en hebben vervolgens de President des Provincialen Kerkbestuurs, de Predikant *Pape*, en de heer Baron *van Tuyll van Heeze* en *Leende*, als Ouderling, lid van het genoemde Kerkbestuur, de eer gehad om bij Z. M. ter tafel genoodigd te worden.

— Bij het onderzoek der financiële wetten, in de Afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, is aan sommige leden voorgekomen, dat het cijfer van ruim 34 millioenen, als het te kort bij de Schatkist, voor vermindering vatbaar was. Men heeft nog nadere inlichtingen gevraagd, betreffende de liquidatie van de schatkist met de overzeesche bezittingen, opgave van de juiste sommen, die jaarlijks ten behoeve van het Moederland hebben kunnen worden aangewend, en van de betalingen, welke daaruit zijn gedaan. Men heeft ook verlangd te vernemen, hoe het gelegen is met de uitgeloote kans-biljetten, die, volgens de Wet van 1829, in bezit waren van het Amortisatie-Syndicaat. Men heeft zich overtuigd, dat het niet openleggen van 's Rijks geldelijken toestand grootendeels aanleiding heeft gegeven tot den tegenwoordigen noodlottigen stand van zaken, en zijne hoop te kennen gegeven, dat zulks in het vervolg zal worden verhoed.

Men heeft aanmerking gemaakt, betreffende de betaling van ƒ295,000, ten behoeve van Luxemburg en van ƒ772,893 aan Z. D. H. den Hertog van Nassau, en te dien aanzien eene bijzondere voordragt verlangd, ten einde nader te kunnen overwegen, of deze sommen al of niet ten laste van het Rijk behooren te komen.

Over het algemeen heeft men de noodzakelijkheid bevroed, om in het te kort te voorzien; maar bij sommigen is de vraag gerezen, of daarvoor ook op eene andere wijze zoude kunnen worden gezorgd, dan door vermeerdering van schuld, als gevaarlijk door hare gemakkelijkheid, en verderfelijk in de toekomst; en men heeft alzoo der Regering in ernstige bedenking willen geven, om het kwaad in het hart aan te tasten, en zich, door eene gedwongene geldheffing, des noods in twee of drie jaren opte brengen, bij wijze van *don gratuit*, uit de verlegenheid te helpen. Andere leden hebben echter in een dergelijk middel nog al veel bezwaar gevonden, vermits men buitendien zich genoodzaakt ziet, om de bestaande belastingen te verhoogen en het niet wenschelijk zoude zijn eene nieuwe Regering met eenen zoodanigen maatregel te zien beginnen. — Slechts één der leden heeft gemeend eene reductie der renten te mogen aanraden.

Vermits men oordeelt van het voorgestelde bedrag van 18 millioenen in 1841 slechts twaalf te behoeven, verlangen de meeste leden, dat men zich vooreerst bij de creatie van deze twaalf millioenen zal bepalen, terwijl sommigen het als nu meer geraden zouden oordeelen, om het kapitaal van 22½ mill., bij de Wet van 1836 daargesteld, los te maken en tot het bedoelde einde te bezigen. Anderen meenen, dat het in elk geval beter ware, om, in stede van 5 pct. gevestigde schuld te creëren, losrenten uittegeven. — De voordragt, om de leening te doen aannemen bij inschrijving, heeft bedenking gevonden, als kunnende leiden tot kunstgrepen en zamenspanningen.

Ook de voordragt, ter intrekking der 4 pct. Schatkist-biljetten heeft bedenkingen ontmoet, omdat dezelve al weder leidt tot eene vermeerdering van schuld, met eene verhoogde rente. Men heeft verlangd te weten, of er geen ander middel zoude kunnen worden gevonden, om het bedrag, hetwelk in handen van de Schatkist en het Amortisatie-Syndic. is, ten beloope van ruim 5½ millioen, te vernietigen, en voor het overige, hetwelk in handen van bijzondere personen is, op eene andere wijze te zorgen. — Betreffende de nieuw te creëren Schatkist-biljetten heeft men opgemerkt, dat dezelve, in geene mindere sommen uitgegeven wordende dan ƒ100, moeijelijk geplaatst zouden kunnen worden. Algemeen heeft men verlangd te weten, waarom er acht millioenen zouden worden gecreëerd, indien

men niet meer dan zes zoude mogen uitgeven. — Men heeft verlangd te weten, of die Schatkist-biljetten beneden *pari* zouden kunnen worden uitgegeven, omdat, indien dit werd verboden, de Wet haar doel zoude missen, ten ware men dezelve zoude willen bekeeren, hetwelk men in geen geval zoude wenschen veroorloofd te zien.

— Bij het onderzoek van het wetsontwerp tot opheffing van het Syndicaat in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Geneaal, is over het algemeen, die opheffing als hoogst wenschelijk, ja als noodzakelijk beschouwd, maar er bestonden bij vele leden nog gewigtige bezwaren, om ten laste van het Rijk zoo vele schulden over te nemen voor en aleer algeheele opgave wordt gedaan van den geldelijken toestand van de zoo even genoemde instelling. Onder de medegedeelde stukken zijn er wel, gaf men te kennen, sommigen die eenig licht schijnen te verspreiden over de bezittingen van het Syndikaat, doch bij eene vergelijking van vroegere met latere staten vervalt men als van zelf in dezelfde duisternis, welke het Syndicaat steeds heeft omgeven. Uit dien hoofde heeft men de Regering verzocht: 1°. eenen volledigen staat van alle schulden en verpligtingen ten laste van het Am. Syndic.; 2°. gelijken staat der baten, waarvan hetzelve nog in bezit is, op welken staat, zoo als van zelf spreekt, moeten voorkomen opgave van de domeinen met derzelver approximatieve waarde, zuiver en onzuiver inkomen; het bedrag van de nog te ontvangen kooppenningen van verkochte Domeinen, van alle andere nog opvorderbare schulden, ook van die wegens voorgeschotene gelden enz. Indien beide deze staten, door de rekenkamer als het daartoe bevoegde collegie geverifieerd, aan de Staten-Generaal worden medegedeeld, zouden dezen hierdoor in staat gesteld worden met kennis van zaken over dit ontwerp te kunnen oordeelen. Enkele leden hebben verklaard zich met het wets-ontwerp niet te kunnen vereenigen, omdat naar hun begrip het Syndicaat, opgerigt toen het koningrijk in deszelfs geheel bestond, niet vermag opgeheven te worden bij eene wet van het tegenwoordige rijk, maar dat aan de opheffing altijd diplomatieke onderhandelingen zouden moeten voorafgaan. Andere leden wenschten onderrigt te worden, welke gevolgen uit eene opheffing van het Syndicaat zullen ontstaan voor het geblevene Gr.-Hertogdom Luxemburg, hetwelk toch ook hetzelve heeft helpen oprigten en mitsdien niet vergen kan, dat Nederland thans die verpligtingen geheel op zich neemt. Sommigen, die de opheffing wenschelijk achten, hebben echter gemeend, dat het Syndicaat daardoor niet ontheven moet worden van de verpligting, om, ingevolge de bepaling van art. 49 der wet van 27 Dec. 1822 rekening en verantwoording te doen. Men erkende wijders dat door de gedane voordragt de weg is opengehouden, om, zoo dezelve niet door de Staten-Generaal mogt worden bekrachtigd, de zaken te kunnen doen verblijven op den bestaanden voet; doch vermits men ernstig verlangde aan de voorgestelde opheffing deszelfs zegel te kunnen hechten, zoo wenschte men dezelve toegelicht te zien op eene wijze, welke de aanneming boven allen twijfel mogt verheffen.

— Door Z. M. is benoemd tot Burgemeester en Secretaris der gemeente Zuidlaren de heer mr. *N. W. Schroeder Höfstede*, in plaats van den heer *L.* Graaf *van Heiden Reinestein*, tot andere functiën geroepen.

— Het stedelijk Bestuur van Amsterdam heeft laten afkondigen, dat voortaan door de policie ten strengste zullen worden geweerd zoodanige ergerlijke oneerbiedigheden jegens de vorstelijke personen, als tijdens den intogt van den Erfprins en Prinses *Sophia* van Wurtemberg hebben plaats gehad; waarmede vooral bedoeld wordt het beklimmen van en plaatsnemen op de rijtuigen der vorstelijke personen en van hun gevolg.

— Bij koninklijk besluit zijn de leden der Staten-Generaal uitgenoodigd, om zich op zaturdag den 2 dezer, ten 11½ ure, op het paleis te Amsterdam te bevinden, ten einde van daar, ten één ure, in statigen optogt naar de Nieuwe Kerk te gaan. Z. M. de Koning zal zich eerst ten 2 ure, met de nader vast te stellen ceremoniën, naar de Nieuwe Kerk begeven. De eerst volgende openbare zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is op den 4 December aanstaande ten 10 ure des morgens bepaald.

— Men verneemt, dat, bij resolutie van Zijne Exc. den Minister van financiën, d.d. 16 dezer, no. 89, aan de Gouverneurs is kennis gegeven, dat ter vervanging van hetgeen dienaangaande tot dus verre anders is bepaald, in het vervolg alle invoer van goederen, bestemd voor Z. M. den Koning, of de leden van de Vorstelijke familie, even als andere invoer, aan de betaling der regten zal worden onderworpen. Men zegt dat de Departementen van algemeen bestuur zouden zijn aangeschreven, voortaan geene ambtenaren tot het bekomen van gratificatiën voor te dragen.

— De Nederlandsche Vice-Consul te Caïro is door *Mehemed-Ali* gesommeerd, om het Egyptische grondgebied te verlaten; onder voorwendsel van handelingen, die het Egyptisch Gouvernement onaangenaam zouden zijn; waarschijnlijk echter daarom, omdat hij te gelijker tijd het consulaat voor Rusland en Pruissen te Caïro waarneemt.

— Wij vernemen, dat de Aartspriesters van Holland en Zeeland, Utrecht, Salland en Drenthe en Twenthe, in overeenstemming met hunne mede-Aartspriesters, zich naar 's Gravenhage hebben begeven om, als Vertegenwoordigers van de R.-Katholijken der Hollandsche zending, hunne hulde te bieden aan

Z. M. *Willem II*, bij deszelfs verheffing tot de koninklijke waardigheid. Op den 21 ll., tot eene bijzondere audiëntie toegelaten, heeft Z. M. Hunne Hoog Eerwaarden op eene bij uitstek vriendelijke en innemende wijze ontvangen. — Voor zoo veel men heeft kunnen ontwaren, moeten gemelde Aartspriesters de godsdienstige belangen hunner Katholijke Nederlanders, met bescheidene vrijmoedigheid, aan Z. M. hebben voorgedragen, en *moet het koninklijk antwoord hen vertrouwen hebben doen scheppen, dat hunne vurigste wenschen niet onvervuld zullen blijven.*

— H. M. de Koningin heeft aan de *Groninger Vrouwenvereeniging tot bevordering van werkzaamheid en welstand onder de geringere volksklasse*, *f* 100 geschonken, en wel met de uitdrukkelijke bijvoeging, om deze gift aantemerken »als een blijk van Hoogstderzelver zeer levendige belangstelling in eene zoo nuttige inrigting."

— Het heeft Z. M. den Koning der Franschen behaagd te benoemen tot commandeur der Koninklijke orde van het Legioen van eer den heer *A. le Clercq*, Secretaris-Generaal bij het departement van Buitenlandsche Zaken alhier; tot officier dier orde, den heer *J. L. Mazel*, Referendaris, en tot ridder dierzelfde orde, jhr. mr. *G. M. C. Hooft*, ambtenaar bij gemeld departement.

— Den 20. Heden zijn te Vlissingen ter reede, op Hoog bevel, door den kapitein der artillerie *Gobius*, eenige proeven genomen met een werktuig door Z. Ed. Gestr. uitgevonden, en dat de hoogst merkwaardige eigenschap bezit, om de uitwerking van het vuur onzer oorlogschepen, in vergelijking van dat der schepen van andere natien, te vermeerderen, ja zelfs 5 a 6 maal te verdubbelen. Naar men verneemt moeten deze proeven zeer belangrijke uitkomsten hebben opgeleverd.

PARIJS, den 17 November.

Het provisioneel bestuur van Spanje heeft alle bevelen tot verbanning en in hechtenis neming, sedert het bestaan der Junta uitgevaardigd, vernietigd, en aan de daarbij betrokkenen vergund naar hunne woningen of waar zij zich willen vestigen, terug te keeren: zullende echter de instructiën, tegen hen wettelijk aangevangen, haar loop hebben.

— De stad Alicante wordt in staat van verdediging gebragt, ten gevolge van het bevel, door het Fransche Gouvernement uitgevaardigd, om een escader derwaarts te zenden, ten einde voldoening te erlangen, wegens de beleediging der Fransche vlag aangedaan, door het opligten van den Spaanschen ex-minister *Sotelo* van eene Fransche Stoomboot. De junta van Madrid heeft zich ontbonden; de overige junta's zullen spoedig dat voorbeeld volgen, en alras het bestuur van het Koningrijk geheel aan de provisionele Regering overlaten. De kapitalisten en kooplieden van Madrid hebben van de door het Gouvernement gevraagde 31 millioen reeds 19 millioen geleverd.

— Over den watersnood te Lyon en omstreken verneemt men het volgende: Het schijnt, dat het water eene oppervlakte van 36 mijlen (*lieues*) lengte en 60 mijlen breedte beslaat. Men ziet thans vele lijken drijven, en in weerwil van den bijstand, die allerzijds wordt aangebragt, blijft de ellende der ongelukkige slagtoffers uiterst dringend en hartverscheurend. Men vreest voor nieuwe onheilen. Het volk houdt plegtstatige processiën. Eene nadere berekening stelt de schade op 30 millioen francs.

— Den 18den. Heden heeft de Kamer der pairs beraadslaagd over het antwoord-adres. Deze zitting is bijzonder belangrijk geweest. De heer *Pelet de la Lozère* ophelderingen gevraagd hebbende nopens de handelingen van het afgetreden Ministerie, heeft de Minister van Buitenlandsche zaken het woord genomen, en onder de diepst mogelijke stilte en ingespannen aandacht der geheele Kamer, gezegd: dat het tegenwoordige Kabinet, als geen verleden te verdedigen hebbende, op de gedane vraag niet zoude antwoorden; maar dat het hem niettemin belangrijk voorkwam; de staatkunde te doen kennen, welke het tegenwoordig Kabinet gezind is te volgen. Na het gezegde door een' der vorige sprekers, dat Frankrijk zich jegens den Pacha van Egypte zou verbonden hebben, met nadruk te hebben wederlegd, spreekt hij over het verband, dat men heeft willen brengen tusschen de belangen van Frankrijk en de belangen van Egypte; en stelt beide die uiteenloopende belangen in het licht. Indien er wapeningen zijn bevolen geworden, en indien die wapeningen worden voortgezet, het is dan, omdat de Mogendheden in de uitvoering van het tractaat van 15 Julij welligt verder gedreven zouden kunnen worden, dan zij zelve dit verlangen. Die wapeningen hebben geene andere strekking, dan om het kwaad, dat zou kunnen gebeuren, te verhoeden; eene andere strekking hebben zij niet; want het Kabinet gelooft aan den vrede en werkt aan den vrede; en dat is de staatkunde, die hetzelve rondborstig belijdt. Alle de drogredenen, welke de oppositie wil doen gelden, om Frankrijk als beleedigd te doen beschouwen, werden vervolgens door den Minister wederlegd. Het besluit der vier Mogendheden om te handelen zonder medewerking van Frankrijk, is berispelijk en bevat een gebrek aan welvoegelijkheid; maar behelst geenszins eene beleediging. Engeland heeft tot drie of vier malen zijne aanzoeken bij Frankrijk, om zich met de staatkunde van het Engelsche Kabinet te vereenigen, herhaald, en het is niet anders, dan ten gevolge van de stellige en herhaalde weigering van Frankrijk, dat het eindelijk besloten heeft, om zonder Frankrijk het tractaat van 15 Julij te teekenen. Het gezegde, dat Frankrijk zijnen invloed in Europa zoude verliezen, indien het niet tot den oorlog kwam, is geheel ijdel. De oorlog was, God lof, een geheel

versleten middel geworden, tot het verkrijgen, of behouden van invloed. Liever dan te spreken van bloedige wraakneming, moest men aan Frankrijk gunnen te werken, te bloeijen en gerust en onbekrompen in den schoot der vrijheid te leven. Daardoor zou Frankrijk eenen meer zekeren invloed hebben, dan door zich te beroepen op de kracht der wapenen. Het is bewezen, dat de invloed van Frankrijk in de laatste tien jaren aanhoudend is gedaald, is niets meer dan een even zoo afgezaagd als ongegrond gezegde. Nooit heeft Frankrijk in de aangelegenheden van Europa eene zoo belangrijke rol, als in deze tien jaren tijds, vervuld. Zedelijker wijze gesproken, heeft het Belgie, Zwitserland en Spanje, die Frankrijk vijandig waren, achtervolgens herwonnen. Op het verwijt van den graaf *de Montalembert*, dat het Kabinet tot elken prijs den vrede zoude willen, antwoordde de heer *Guizot* met groote levendigheid, dat hij nooit den vrede verlangen zou, ten koste van Frankrijks eer, en bestreed met kracht elke uitlegging, welke men in dien zin aan zijne woorden zou kunnen geven.

— Den 19den. Heden avond zal eene deputatie het antwoord-adres der Pairs aan Z.M. overbrengen. In de Commissie tot het adres van de Kamer der Gedeputeerden is door den heer *Dupin*, die tot redacteur gekozen is, een ontwerp voorgelezen.

— In het antwoord der Pairs komt voor: »De staatkunde van uw Gouvernement, Sire, heeft, gedurende tien jaren krachtdadiglijk bijgedragen, om de menschheid te behoeden voor die botsingen, welke den voortgang der beschaving weerhouden, en van welke de volken langen tijd de noodlottige uitwerkselen gevoelen; maar, de waardigheid eener natie is haar leven zelf; en wij weten het, hoe zeer de waardigheid van Frankrijk aan zijnen Koning na ter harte gaat; de Franschen zouden op uwe stem opstaan, en tot alle opofferingen bereid zijn, liever dan in de vernedering huns vaderlands toe te stemmen. Evenwel zal, wij hopen zulks, eene regtvaardige en belangelooze staatkunde in de raadslagen der Mogendheden van Europa het overwigt hebben, en zal de onderhouding van het evenwigt tusschen de Mogendheden dien noodwang voorkomen, voor welken Frankrijk te minder zoude terugdeinzen, daar deszelfs Gouvernement, om aan hetzelve dien noodwang te besparen, al datgene zoude gedaan hebben, wat de eer had toegelaten te doen." De zinsnede in het adres ten aanzien van Polen voorkomende luidt: » Wij wenschen, dat het gouvernement van Uwe Majesteit ook zijne blikken vestige op eene bevriende natie, die wij zien aangetast in hare vrijheden en in de regten, welke haar bij de tractaten zijn gewaarborgd."

FRANKFORT, den 18 November.

Tripoli is in de magt der geallieerden gevallen. De 2,000 man Egyptische troepen, het garnizoen der stad uitmakende, waagden het niet wederstand te bieden: zij ontruimden dezelve, nadat zij het fort, het welk hen dekte, hadden doen springen. Het bevel over deze stad is den kapitein *Logotelli*, bevelhebber van de Oostenrijksche corvet *Clemenze*, opgedragen. Hij heeft 60 Oostenrijksche soldaten, eenige afdeelingen bergbewoners van beproefde trouw onder zijn bevel. Door de bemagtiging van Tripoli zijn de geallieërden de geheele kust meester, met uitzondering van St. Jean d'Acre, hetgeen spoedig het voorbeeld van Tripoli zal moeten volgen. In Tripoli heeft men een' grooten voorraad van ammunitie, levensmiddelen en kleedingstukken gevonden.

GRAANPRIJZEN EN BROODZETTINGEN.

De gemiddelde prijzen van de *Rogge* en de *Boekweit*, op de markten van *Assen*, *Beilen*, *Hoogeveen*, *Koeverden* en *Meppel*, gedurende de maand October 1840, hebben bedragen, het Ned. mudde: te *Assen*, eerste helft der maand, Rogge *f* 5 - 38; Boekweit *f* 4 - 60; tweede helft der maand, Rogge *f* 5 - 40, Boekweit *f* 4 - 45; te *Beilen*, eerste helft der maand, Rogge *f* 5 - 31½, Boekweit *f* 5 - 38; tweede helft der maand, Rogge *f* 5 - 45, Boekweit *f* 5 - 35; te *Hoogeveen*, eerste helft der maand, Rogge *f* 5 - 57½, Boekweit *f* 5 - [illegible] tweede helft der maand, Rogge *f* 5 - 70, Boekweit *f* 5 - [illegible] te *Koeverden*, eerste helft der maand, Rogge *f* 5 - 2[illegible] Boekweit *f* 5 - 12½; tweede helft der maand, Rogge *f* 5 - [illegible] Boekweit *f* 4 - 60; te *Meppel*, eerste helft der maand, Rogge *f* 5 - 97½, Boekweit *f* 5 - 8[illegible]; tweede helft der maand, Rogge *f* 6 - 00, Boekweit *f* 5 - 73.

De prijs van het brood is bepaald laatstelijk:

te *Assen*, de 6 ponden roggebrood 46 centen;
» 12 oncen klein roggebrood 23 centen;
» 6 id. tarwebrood 22 centen.

te *Hoogeveen*, de 6 ponden roggebrood 47 centen;
» 12 oncen klein roggebrood 24 centen;
» 6 id. tarwebrood 19 centen.

te *Koevorden*, de 6 ponden roggebrood 48 centen;
» 28 looden gebuild roggebrood 5 centen;
» 15 id. tarwebrood 5 centen.

te *Meppel*, de 6 ponden roggebrood 52 centen;
» 12 oncen klein roggebrood 30 centen;
» 6 id. tarwebrood 25 centen.

Assen, den 21 November 1840.

*** Uit de hand te koop, om op den eersten [illegible] 1841 te aanvaarden, eene BEHUIZING en [illegible] staande en gelegen te Assen in de Nieuwe Ha[illegible] Te bevragen bij den eigenaar mr. *J. T.* [illegible] te Assen.

PRIJSCOURANT DER NEDERLANDSCHE EFFECTEN.

Amsterdam, den 21 November.

Werk. Sch. 2½ pct. 50¾ a 50 5/16	Kansbiljetten [illegible]
Dito 5 pct. . . 98¾ a 98½	Handelm. [illegible]

Te Assen, *bij* van Gorcum *en* Comp., *Provinciale Drukkers.*